

APLINKOS APSAUGOS AGENTŪRA

ATRANKOS IŠVADOS DĖL VILNIAUS REGIONINIO NEPAVOJINGŲ ATLIEKŲ SĄVARTYNO VEIKLOS OPTIMIZAVIMO POVEIKIO APLINKAI VERTINIMO PERSVARSTYMO POSĖDŽIO PROTOKOLAS

2018 m. kovo 30 d. Nr. 47-8

Posėdis įvyko 2018 m. vasario 22 d. 10.00 val. Aplinkos apsaugos agentūroje, adresu A. Juozapavičiaus g. 9, Vilnius.

Posėdžio pirmininkė – Justina Černienė, Aplinkos apsaugos agentūros Poveikio aplinkai vertinimo departamento direktorė.

Posėdžio sekretorė – Milda Račienė, Aplinkos apsaugos agentūros Poveikio aplinkai vertinimo departamento Poveikio aplinkai vertinimo ir taršos prevencijos skyriaus vedėja.

Dalyvauja: dalyvių sąrašas pridedamas.

Daromas posėdžio garso įrašas protokolo parengimui.

SVARSTYTA

Aplinkos apsaugos agentūros (toliau - Agentūros) 2017-12-28 raštu Nr. (28.1)-A4-13316 priimta atrankos išvada, kad Vilniaus regiono nepavojingų atliekų sąvartyno veiklos optimizavimui, poveikio aplinkai vertinimas neprivalomas (toliau – Atrankos išvada).

Agentūra gavo Nacionalinio visuomenės sveikatos centro prie Sveikatos apsaugos ministerijos Vilniaus departamento (toliau – NVSC Vilniaus departamento) 2018-01-11 raštą Nr. (10-11 14.3.2)2-792, kuriuo prašoma persvarstyti Atrankos išvadą (toliau – Prašymas). Prašyme išdėstyti motyvai dėl persvarstymo, susiję su esamų ir su planuojama ūkine veikla (toliau - PŪV) susijusių transporto srautų suminio triukšmo poveikio vertinimu artimiausiai gyvenamajai ir visuomeninei aplinkai, su esamo ir PŪV susijusio skleidžiamo kvapo suminio poveikio vertinimu artimiausiai gyvenamajai ir visuomeninei aplinkai taip pat oro, triukšmo ir kvapų poveikis nustatytoms sanitarinės apsaugos zonos riboms.

Agentūra, kaip atsakinga institucija poveikio aplinkai procese, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo (įstatymo redakcija galiojusi iki 2017-11-01) 7 str. 11 d., pakvietė poveikio aplinkai vertinimo proceso dalyvius dalyvauti svarstyme priimant galutinę atrankos išvadą, ar privaloma atlikti poveikio aplinkai vertinimą.

Justina Černienė informavo, kad Elektrėnų priešgaisrinė gelbėjimo tarnyba 2018-02-20 raštu Nr. 2S-38(1.8) informavo, kad Atrankos išvados persvarstyme nedalyvaus ir pažymėjo, kad pritaria Agentūros priimtai Atrankos išvadai. Pažymėjo, kad kiti poveikio aplinkai vertinimo proceso dalyviai nepasisakė ir Agentūrai dėl Atrankos išvados prašymų ir/ar pasiūlymų nepateikė.

Justina Černienė pasiūlė posėdžio dalyviams pirmiausia aptarti NVSC Vilniaus departamento išdėstytus klausimus.

Poveikio aplinkai vertinimo dokumentų rengėjo UAB „Sweco Lietuva“ (toliau – PAV dokumentų rengėjas) atstovė Aušra Junevičiūtė paprašė, kad NVSC Vilniaus departamentas

pakomentuotų rašte dėl Atrankos išvados pateiktą klausimą/motyvą dėl triukšmo ir transporto srautų poveikio suminio vertinimo. Kadangi jų nuomone visą informaciją jie išsamiai yra pateikę ir aprašę Informacijos atrankai dokumentuose.

NVSC Vilniaus departamento atstovas Darius Karmaza paprašė PAV dokumentų rengėjo trumpai pristatyti, kas yra sąvartyno veiklos optimizavimas t.y. ką ši veikla apima.

PAV dokumentų rengėjo atstovė Aušra Junevičiūtė informavo, kad Vilniaus nepavojingų atliekų sąvartyno veiklos optimizavimą sudaro 3 dalys: t.y. izoliuotos sekcijos asbesto atliekų šalinimui įrengimas; šalinamų atliekų sąrašo išplėtimas, nedidinant leidžiamo šalinti sąvartyne atliekų kiekio (t.y. kiekiai atitiks anksčiau atliktos poveikio aplinkai vertinimo atskaitos ir poveikio visuomenės sveikatai vertinimo sprendinius); dėl sąvartyno nuotekų sistemos ir filtrato sutvarkymo.

NVSC Vilniaus departamento atstovas Darius Karmaza paklausė dėl transporto srautų. Jis atkreipė dėmesį, kad yra esamas transporto srautas, tačiau neaišku kaip pasikeis transporto srautai pasikeitus/išplėtus šalinamų atliekų sąrašą, ar jie nepadidės, o jei padidės kiek padidės. Atkreipė dėmesį, kad skirtingų rūšių atliekoms (priklausomai nuo jų svorio) gali reikėti skirtingo transporto kiekio.

PAV dokumentų rengėjo atstovė Aušra Junevičiūtė atsakė, kad Informacijos atrankai dokumentuose yra pateiktas sutvarkytų atliekų kiekis ir atitinkamai esamas transporto srautas (2014 m - 2016 m duomenys). Akcentavo, kad transporto srautų pokyčių dėl veiklos optimizavimo nebus.

Vyko diskusija dėl atliekų transportavimo (kaip pvz. aptartas asbesto turinčių atliekų transportavimas).

NVSC Vilniaus departamento atstovas Darius Karmaza informavo, kad reikia papildomos informacijos, kuri pagrįstų, kad dėl sąvartyno veiklos optimizavimo ir šalinamų atliekų sąrašo (atliekų kodų) pasikeitimo nedidės transporto srautai.

Elektrėnų savivaldybės administracijos direktorius Virgilijus Pruskas pasiteiravo, ar sąvartyno veiklos optimizavimas susijęs su atliekų, paruoštų deginimui saugojimu.

PAV dokumentų rengėjo atstovė Aušra Junevičiūtė patvirtino, kad viena iš veiklų yra po rūšiavimo likusių degiųjų atliekų laikymas.

NVSC Vilniaus departamento atstovas Darius Karmaza pasiteiravo, o kaip buvo įvertinti transporto srautai, susiję su atliekų, paruoštų deginimui transportavimu, nes esame transporto sraute šios atliekos neatsispindėjo.

UAB Vilniaus apskrities atliekų tvarkymo centro (toliau - VAATC) atstovas Marius Banaitis paaiškino atliekų rūšiavimo mechaninio-biologinio rūšiavimo įrenginiuose schemą ir atliekų srautų, likusių po rūšiavimo pasiskirstymą. Informavo, kad apie 20-25% nuo bendro srauto, kuris patenka į rūšiavimo įrenginį, po rūšiavimo lieka atliekų tinkamų deginimui, Tuo tarpu palyginus 2014 m. buvo šalinamas ženkliai didesnis atliekų kiekis. Informavo, kad esant poreikiui galėtų pateikti tikslesnius duomenis apie atliekų balansą.

Taip pat paaiškino, kad degiųjų atliekų laikymas yra susijęs su tuo, kad šiuo metu nėra sukurta pakankamų pajėgumų atliekų deginimui. Paaiškino, kodėl nuspręsta degiąsias atliekas laikyti sąvartyno VI sekcijoje įvertinus visus finansinius kaštus ir teisės aktų reikalavimus. Pateikė informaciją apie dugno įrengimą, kad jis bus nelaidus.

J. Černienė patikslino, ar sąvartyno VI sekcijoje yra numatytas šalinimas ar laikymas.

M. Banaitis atsakė, kad sąvartyno VI sekcijoje numatomas laikymas.

Elektrėnų savivaldybės administracijos direktorius Virgilijus Pruskas paprieštaravo VAATC atstovui, atkreipdamas dėmesį, kad pagal šiuo metu galiojančią techninį projektą sąvartyno VI sekcijoje numatytas atliekų šalinimas.

J. Černienė patikslino, kad dabar atlikdami atrankos dėl poveikio aplinkai vertinimo procedūras VAATC nusimato VI sekcijoje vietoje atliekų šalinimo degių atliekų laikymą.

M. Banaitis patvirtino J. Černienės pateiktą informaciją.

Elektrėnų savivaldybės administracijos direktorius Virgilijus Pruskas pasisakė dėl degių atliekų laikymo. Atkreipė dėmesį, kad tokiose atliekose lieka dalis filtrato, jei jos netinkamai suvyniotos į kipas esant krituliams susidaro papildomas filtrato kiekis taip pat transportuojant dažnai būna suardoma kipų plėvelė, ko pasekoje yra vizuali tarša ir ne mažiau svarbus dalykas yra kvapų susidarymas.

Tuo tarpu atliekų šalinimo metu perdengiant atliekas, nusiurbiant dujas ir pan. galima lengviau susitvarkyti su kvapais. Šiuo atveju sustačius kipas į rietuves, tokių kvapų kovos priemonių pritaikyti neįmanoma. Atkreipė dėmesį, kad sąvartyno VI sekcija, kurioje numatoma laikyti po rūšiavimo likusias degiąsias atliekas parinkta netinkamoje vietoje, kadangi ji yra šalia regioninio kelio, kuriuo važiuoja transportas tiek į Kazokiškes tiek iš jų, tiek į saugomus paveldo objektus Kernavėje. Pažymėjo, kad dėl degių atliekų laikymo šioje vietoje kils labai didelis gyventojų nepasitenkinimas, juo labiau, kaip rodo patirtis, kai anksčiau minėtos atliekos buvo laikomos ant kaupo, buvo neišvengiamas kvapų susidarymas. Tuomet buvo priimtas sprendimas kipas, kuriose buvo supakuotos degiosios atliekos išardyti, o atliekas deponuoti/uždengti, taip sumažinti poveikį aplinkai. Pabrėžė, kad atsižvelgiant į išdėstytus aspektus Elektrėnų savivaldybė palaiko NVSC Vilniaus departamento prašymą dėl poveikio aplinkai vertinimo taip pat kitas svarbus aspektas yra vizualinė tarša.

J. Černienė pasiteiravo ar buvo vertinti kvapai.

PAV dokumentų rengėjo atstovė Aušra Junevičiūtė atsakė, kad buvo vertinti esami kvapo šaltiniai, o dėl sąvartyno veiklos optimizavimo manoma, kad naujų kvapų šaltinių neatsiras.

Tiek **Elektrėnų savivaldybės administracijos direktorius Virgilijus Pruskas**, tiek **NVSC Vilniaus departamento atstovas Darius Karmaza** paprieštaravo tokiems PAV dokumentų rengėjo teiginiams.

NVSC Vilniaus departamento atstovas Darius Karmaza akcentavo, kad nauja aikštelė (skirta degių atliekų laikymui) ir bus kvapų šaltinis, todėl kvapas turi būti vertinamas ir sumuojamas su esama situacija (kvapų aspektu). Ir jeigu reikia turi būti numatomos papildomos kvapo mažinimo priemonės.

M. Banaitis paaiškino, kad po rūšiavimo likusiose degiosiose atliekose biologiškai skaidžios frakcijos dalis yra ženkliai mažesnė, nei ta, kuri buvo atliekose šalintose sąvartyne anksčiau, kol nebuvo mechaninio rūšiavimo įrenginių, todėl jo manymu kvapų susidarymo tikimybė yra maža. UAB „VAATC“ galėtų pateikti informaciją apie bioskaidžią dalį likusią degiosiose atliekose.

M. Banaitis akcentavo, kad atliekant poveikio visuomenės sveikatai vertinimą 2014 m (kai buvo vertinta sąvartyno veikla) kvapų modeliavimas parodė, kad kvapų koncentracija nesiekia

nustatytų ribinių verčių gyvenamojoje aplinkoje.

J. Černienė paklausė ar galima įvertinti šios, konkrečios veiklos poveikį kvapų aspektu. Akcentavo, kad persimodeliuoti kvapus būtų tikslinga.

M. Banaitis atsakė, kad modeliavimas tik prielaidos ir jie negali to patikrinti.

NVSC Vilniaus departamento atstovas Darius Karmaza pažymėjo, kad UAB „Sweco Lietuva“ atsako už pateiktų duomenų teisingumą ir kokybę. Jeigu tai yra prielaidos, tai turi būti pagrįstos prielaidos. Galima naudotis užsienio literatūra, matavimais, kurie atlikti kitose įmonėse, kad duomenys būtų tikslesni.

M. Račienė paminėjo, kad Utenos sąvartynas turi TIPK leidimą saugoti kipas su degiosiomis atliekomis sąvartyne, tad galbūt ten galima atlikti kvapų matavimus ir šiais duomenimis pasinaudoti darant modeliavimą.

M. Banaitis paminėjo, kad pagal degių atliekų laikymo technologiją, kuri iš dalies aprašyta aplinkos ministro įsakyme, yra numatytas atliekų uždengimas ir atliekų perdengimas. Taip kartu užkertant kelią gaisrų pavojui.

Taip pat pateikė nuomonę, kad natūriniai kvapų tyrimai vasaros metu būtų ženkliai tikslesni.

Po to vyko diskusija dėl numatomų degių atliekų laikymo kiekių pagrįstumo ir tikslingumo. **J. Černienė** pažymėjo, kad Elektrėnų savivaldybės kelti klausimai nėra poveikio aplinkai vertinimo atrankos dalykas.

J. Černienė pasiteiravo poveikio aplinkai vertinimo subjekto – NVSC Vilniaus departamento koks jų galutinis siūlymas/prašymas dėl kvapų.

NVSC Vilniaus departamento atstovas Darius Karmaza atsakė, kad reikia permodeliuoti kvapus pagal realiai planuojamą ūkinę veiklą, kartu įvertinant suminį esamos veiklos poveikį kvapų aspektu. Aprašant esamą situaciją galima remtis ir praeitą vasarą Vilniaus sąvartyne atliktais faktiniais kvapų matavimais, o planuojamus kvapų išsiskyrimus (nuo PŪV) galima sumodeliuoti/apskaičiuoti, galima naudoti natūrinius matavimus iš Utenos sąvartyno, galima naudotis literatūros šaltiniais – tai jau PAV dokumentų rengėjo klausimai dėl duomenų šaltinių. Kol nebus pagrįstų duomenų, tol NVSC Vilniaus departamentas negalės priimti išvados dėl planuojamos ūkinės veiklos.

J. Černienė apibendrino, kad turi būti pateikta papildoma informacija apie kvapus ir atitinkamai permodeliuoti kvapai.

Elektrėnų savivaldybės administracijos direktorius Virgilijus Pruskas paprašė įvertinti vizualinę taršą, nes poveikio aplinkai vertinimo dalykas yra ir kompensacinės priemonės.

J. Černienė pasiūlė pirmiausia aptarti visus NVSC Vilniaus departamento klausimus, o po to bus aptarti kiti klausimai. Buvo aptartas NVSC Vilniaus departamento klausimas dėl sanitarinės apsaugos zonos.

NVSC Vilniaus departamento atstovas Darius Karmaza pakomentavo, kad priklausomai nuo oro taršos, nuo kvapų ir triukšmo gali keistis esama sanitarinė apsaugos zona. PAV dokumentų rengėjas ir/ar užsakovas turi pagrįsti atitinkamai informaciją ar užteks esamo sanitarinės apsaugos zonos.

J. Černienė pasitikslino pas PAV dokumentų rengėją ar buvo atliktas aplinkos oro taršos modeliavimas.

PAV dokumentų rengėjo atstovė Aušra Junevičiūtė atsakė, kad aplinkos oro taršos modeliavimas naujai nebuvo atliktas, kadangi numatomas smulkinimo įrenginys dirbs tik 4 valandas per savaitę, kitų naujų oro taršos šaltinių nebus, o transporto poveikis šiuo aspektu bus nereikšmingas. Esama tarša priimta pagal atliktą modeliavimą poveikio aplinkai vertinimo metu.

J. Černienė paprašė teikiant informaciją apie transporto srautus atitinkamai paaiškinti ir oro taršą dėl transporto.

Po to buvo aptarti Elektrėnų savivaldybės kelti klausimai dėl galimos vizualinės taršos. J. Černienė paprašė paaiškinti, kaip vizualiai atrodys sukrautos kipos.

NVSC Vilniaus departamento atstovas Darius Karmaza paklausė ar bus dengta kipų saugojimo vieta, kaip bus apsaugoma nuo paukščių.

M. Banaitis paaiškino, kad kipų laikymo „piramidės“ viršūnės turėtų nesimatyti, nes sekcija gaunasi dauboje, o iš kitos pusės skardis. Taip pat techninės galimybės/įranga riboja kipų užkėlimo aukštį. Paukščių baidymui bus naudojami šūviai ar garsiniai signalai t.y. priemonės, kurios ir dabar naudojamos sąvartyne.

Elektrėnų savivaldybės administracijos direktorius Virgilijus Pruskas išreiškė abejones ar nebus matyti laikomų kipų ir pasiūlė pamodeliuot ar atvažiuojant nuo vienos ar kitos pusės nebus matyti laikomų kipų taip pat pasiūlė įrengti tvorą (akliną arba ją uždengti).

M. Banaitis suabejojo ar įrengti tvorą leis Lietuvos Respublikos automobilių kelių direkcija prie Susiekimo ministerijos dėl eismo saugumo aspektų, kad būtų geras matomumas važiuojant keliu.

J. Černienė apibendrino, kad turi būti pateikta informacija apie vizualinės taršos mažinimo priemones.

Elektrėnų savivaldybės administracijos direktorius Virgilijus Pruskas pasiteiravo ar tikslinga informacijoje atrankai rašyti reikalavimą išvežus degiąsias atliekas išardyti VI sekcijos dugną. Pateikė pasiūlymą neardyti ten įrengtos dangos, nes tą aikštelę, atlikus kitas atrankos dėl poveikio aplinkai vertinimo procedūras ateityje būtų galima panaudoti kitoms atliekoms laikyti, esant poreikiui.

J. Černienė pažymėjo, kad iškart galima nusimatyti alternatyvas dėl tos įrengtos aikštelės panaudojimo ateityje dėl kitokio pobūdžio atliekų laikymo ar pan.

NUTARTA:

1. Poveikio aplinkai vertinimo dokumentų rengėjas dėl planuojamų transporto srautų, įgyvendinus PŪV, pateikia papildomą informaciją NVSC Vilniaus departamentui ir kopiją Aplinkos apsaugos agentūrai bei Elektrėnų savivaldybės administracijai.

2. Poveikio aplinkai vertinimo dokumentų rengėjas pateikia papildomą informaciją NVSC Vilniaus departamentui ir kopiją Aplinkos apsaugos agentūrai bei Elektrėnų savivaldybės administracijai apie kvapus, įvertinus suminį esamos veiklos poveikį ir planuojamą ūkinę veiklą. Kartu atitinkamai atlieka kvapų modeliavimą.

3. Poveikio aplinkai vertinimo dokumentų rengėjas pateikia papildomą informaciją NVSC Vilniaus departamentui ir kopiją Aplinkos apsaugos agentūrai bei Elektrėnų savivaldybės administracijai apie vizualinės taršos mažinimo priemones.

4. Aplinkos apsaugos agentūra, įvertinusi planuojamos ūkinės veiklos užsakovo papildomai pateiktą informaciją ir poveikio aplinkai vertinimo subjektų išvadas, per 5 darbo dienas nuo poveikio aplinkai vertinimo subjektų, išvadų gavimo dienos priims galutinę atrankos išvadą dėl Vilniaus regiono nepavojingų atliekų sąvartyno veiklos optimizavimo poveikio aplinkai vertinimo.

Posėdžio pirmininkė

Justina Černienė

Posėdžio sekretorė

Milda Račienė

Protokolo pasirašymo data 2018-03-29